సుబ్బారావు ప్రేమ కథ

సుబ్బారావు సీతని గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నా ననుకుంటున్నాడు. సీతతో అంటున్నాడు.

సీత అతని మేనమామ కూతురే. ఆ మోమాటంతో ఆ పిల్ల సుబ్బారావు ప్రేమిస్తోంటే వూరుకుంది.

సుబ్బారావు సన్నగా పొడుగ్గా ఎప్పుడూ వూగే సర్వీచెట్టులాగా వుంటాడు. అతని కిప్పుడు ఇరవై రెండో సంవత్సరం—"అబ్బే మొన్నేగా పంధొమ్మిది వెళ్ళాయి. కాలిపొడుగు సన్నాసి. వాళ్ళ తాత పోలిక." —అంటుంది వాళ్ళ నాయనమ్మ.

సుబ్బారావు నాన్నని—"మీ వాడేం చదువుతున్నాడండీ?" అని ఎవరన్నా అడిగితే — "చాలా తెలివైన వెధవేనండీ! బాగా శ్రద్ధపడితే ఈ పాటికి ఎమ్మే గిమ్మే అయిపోయేవాడు.'' అని చిన్నప్పుడు సుబ్బారావు ఎంతెంత తెలివిగల పనులు చేసేశాడో యాకరువు పెడతాడు. "వాడి పంతుళ్ళు తెగ హాచ్చెర్యపోయే వాళ్ళండీ! అంత తెలివైనవాణ్ణి ఎక్కువ చదివించకూడదని వూరుకునేవారు —" అని వూరుకుంటాడు.

సుబ్బారావు తెలివితేటలు సమపాళంలోకి వొచ్చాక-అతను లెక్కలూ-పద్యాలూ మర్చిపోయాక — మళ్ళీ బాది చదివించేవారు. ఆయన అంచనా ప్రకారం శ్రద్ధగా చదివితే ఎమ్మే అవ్వాల్సిన సుబ్బారావు కాస్త శ్రద్ధ తగ్గించినా బియ్యే అన్నా అయిపోయేవాడు. మరీ తగ్గించాడేమో అందులోనే చిక్కుపడి వున్నాడు.

అతను మొట్టమొదటిసారి ప్రేమ వుత్తరం రాస్తూ- "సీతా! నా హృదయం చింపిచూడు! ('చింపి' అందామా? బద్దలుకొట్టి అందామా ? అని చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించా డిక్కడ) అద్దం లేకుండా నీ మొహం నువ్వే చూసుకుంటావు....మీ నాన్న రాత్రి నాకు కల్లో కనపడ్డాడు ఇంత

దూరం వొచ్చి, మీసాల్లేవు. నిజంగా తీసేశాడా? ఇంకా అట్లాగే పెంచు తున్నాడా? ఈ వుత్తరం సంగతి మీ వాళ్ళకు చెప్పకు సుమా! నీ దగ్గ రున్న చెక్కపెట్లో దాచు. ఈ సారి నే నొచ్చినప్పుడు అమృతాంజనం డబ్బాల ఖాళీ పెట్టి తెచ్చి పెడతాను. ఎవ్వరికీ చూపించకూడదు ప్రేమ వుత్తరాలు. సుబ్బులుకైనా సరే. తాటకి లాగా దాని జుట్టూ అదీనూ, దాని మొహం! దానికి మన ప్రేమ అర్థం కాదు.'' అని రాశాడు.

సీత ఆ వుత్తరం చదివి - బావ సుబ్బుల్ని తిట్టి తనని మెచ్చు కున్నందుకు రెండు రోజులు మురిసి (సీతకి సుబ్బులికి హైస్కూల్లో రింగు ఆటలో పోట్లా టొచ్చింది. సుబ్బులు విసిరిన రింగు సీత ముక్కుకీ, మూతికీ తగిలి హనుమంతుడి పోలిక లొచ్చాయి. రెండు రోజుల తర్వాత సుబ్బులు సీత దగ్గిరి కొచ్చి- "నిజంగా నేను కొట్టాలని కొట్టలేదే సీతా! అదే అల్లా తగిలిందే-అని యాడవబోతే అప్పటికి సీత – ముక్కు తగ్గి –"పోన్లే నేను మాత్రం యావన్నానూ?'' అని శాంతించింది.) తర్వాత దాంతో పడవ చేసుకోమని వానలో ఆడుకుంటోన్న తమ్ముడి కిచ్చేసింది.

సుబ్బారావుకి నవలల్లోనూ, సినిమాల్లోనూ ప్రేమకన్న భగ్నప్రేమ నచ్చుతుంది. శెలవుల్లో వొచ్చినప్పుడు సీతకి ఎన్నో కథలు చెపుతూ వుంటాడు. 'ప్రేమ రవ్వలు' సినిమా కథ సుబ్బారావుకి మరీ నచ్చింది. "ఏం? వాళ్ళిద్దరూ గాఢంగా ప్రేమించుకుంటారు. అప్పుడేమో....'' అని ప్రారంభించాడు వుత్సాహంగా.

సీత ఆదిలోనే అడ్డొచ్చి "గాఢంగా అంటే'' అంది.

"గాఢంగా అంటే....అదే....చాలా గ్గాఢంగా అన్నమాట. అంటే ....అబ్బ! నువ్వు బాగా సినిమాలు చూడాలి సీతా! లేకపోతే ఎన్నాళ్ళిలా అజ్ఞానంలో వుండిపోతావు?'' అని విసుక్కున్నాడు.

"నువ్వు చూశావుగా? చెప్పరాదూ?'' అని సీత మొహం ముడుచు కుంది.

సుబ్బారావుకి చాలా కష్టంవేసి – "అదికాదు సీతా! మీ నాన్న దరి ద్రుడు అస్తమానూ సినిమాలు చూస్తే వొప్పుకోడు గానీ .... అది సర్లే!

గ్గాఢంగా అంటే —ప్రియురాలు వాళ్ళ దొడ్లో జాంకాయలన్నీ ఎవ్వరికీ ఇవ్వకుండా ప్రియుడికే ఇచ్చేస్తుం దన్నమాట....ఆ ప్రియుడేమో బిస్కట్లవీ కొనుక్కుంటే ....అసలు ఆ అబ్బాయి చాలా పేదవాడు. మహా నిరుపేద, అయినా ఎలాగో కష్టపడీ పడీ బిస్కట్లవీ తెచ్చిపెడతాడు.''

సీతకి నచ్చలేదు. మొహం చిట్లించి- "అంత పేదవాణ్ణి ఎందుకూ ప్రేమించడం?''

సుబ్బారావు అదిరిపడి - "ప్రేమకి అల్లాంటివేమీ వుండకూడదు. సీతా! అరె! నీకు తెలీదూ? తెలుసనుకున్నానే! ఆ అబ్బాయికి నొక్కుల జుట్టు వుంటుంది. ఎప్పుడూ వైట్ పేంట్సు వేసుకుంటాడు. అందుచేత ప్రేమించింది. సరిగ్గా విను మరీ. వింటావా? మానెయ్యనా?"

"వింటున్నాగా బావా! చెప్పు."

"ఏం? వాళ్ళిద్దరూ గాఢంగా ప్రేమించుకుంటారా? పెద్దవాళ్ళు వల్లకాదంటారు.''

"ఎందుకు వల్ల కాదంటారు?''

"అది అంతే, పెద్ద వాళ్ళందరూ ఆ లాగే అంటారు. పాపం ఇద్దర్నీ చాలా కష్టాలు పెడతారు.''

"ఏం కష్టాలేం?"

''పాటన్నా పాడుకోనివ్వరు. డాబామీదనించన్నా చూసుకోనివ్వరు. ఏం? పాపం వాళ్ళిద్దరూ అర్ధరాత్రి ముళ్ళల్లోంచీ— చీకట్లోంచీ వెళ్ళి రహస్యంగా వొక అడవిలో........ '

''అమ్మో! భయం వెయ్యదూ?''

''ఛీ! భయపడకూడదు, వారి ప్రేమంటే ఏవి టనుకున్నావు? ఎంత గొప్పదో.''

''గొప్పదేలే. పాములుంటే?''

''వుంటాయి. కానీ కరవ్వు సీతా? జాలిపడి తప్పుకుని వెళ్ళిపోతాయి. ఏం....''

"పాములు జాలిపడ్డం ఏమిటి!" అందా మనుకుంది సీత. బావకి కోపం వొస్తుందని వూరుకుంది.

"ఏం అప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ దూరదూరంగా నించుని కన్నీళ్ళతో మాట్లాడుకుంటారు.

"దూరంగా నించోడం ఎందుకూ ?

"మరి దగ్గిరికెలా వొస్తారు? సంఘం అడ్డులేదూ ?"

"అదేం చెట్టూ ?"

"అబ్బబ్బా! అది చెట్టుకాదు....అవును చెట్టే! సంఘం అనేచెట్టు."

"నువ్వు సరిగ్గా చెప్పు బావా! నాకేం అర్థం కావటం లేదూ."

"నువ్వసలు సరిగ్గావిను సీతా! వాళ్ళిద్దరూ ప్రేయసీ ప్రియులేగానీ భార్యా భర్తలు కారు గదా ! అంచేత ముట్టుకోకూడదు."

"చీకట్లో అంతదూరాన నించుంటే వొకళ్ళకొకళ్ళేం కనపడతారూ! మాటలేం వినబడతాయీ !"

"అబ్బ! వినబడతాయ్‌లే. వాళ్ళకేం చెముడా? విను ముందు ఏం ? అల్లా కొంతసేపు మాట్లాడుకుని .... ప్రియురాలు ప్రియుడి పాదధూళి తీసుకుని తలచుట్టూ చెంగు కప్పుకుని నిశ్శబ్ధంగా నడుస్తు దూరం అయి పోతుంది–తర్వాత ప్రియుడి వైరాగ్యం–మంచం పడతాడు...."

"మంచం ఎక్కడిది? చాలా పేదవా డన్నావుగా."

"సరే! చాప పడతాడు! లేకపోతే నేల పడతాడు. ఏం ? తీరిందా నీ సందేహం! ఎంత పేదవాళ్ళయితే మాత్రం వో కుక్కి నులకమంచం వుండదా ? వెధవ ప్రశ్నలూ నువ్వూను."

"అల్లా తిట్టావంటే నే వెళ్ళిపోతాను బావా ?"

"ఛ ! వూరికే తిట్టాను సీతా ! ఏం ? విను మరీ. పాపం అతనికి దగ్గు–టి. బీ."

"అమ్మో! అతన్ని పెళ్ళి చేసుకోకపోవటమే మంచిదైంది."

"ఛ! ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూ వొచ్చేసి విసనకర్రతో విసురుతూ ఎంత సేవచేసిందనీ !"

"అంతేనా నేవంటే ?"

"అదే! మంచినీళ్ళవీ ఇస్తుంది! పక్క సర్దుతుంది. ఇంకేం చెయ్యాలి?—పాపం ఆ అబ్బాయి వొకనాడు మొదలుపెట్టి మర్నాటి వరకూ దగ్గి, దగ్గి, దగ్గి, దగ్గి అలా వాలిపోతాడు ప్రియురాలి వొళ్ళో. ఆమె కెవ్వున అరిచి విశనకర్రతో అతనిమీద వాలిపోతుంది."

"ఏవన్నా ప్రాణం వుంటే పోడానికా.?"

"నీకు జాలెయ్యడం లేదూ ?"

"వేస్తోం దనుకో. వూఁ చెప్పు."

"రెండు దేహాలూ వొకే చితిలో .... ఆకాశం ఎత్తు మంటలో.... మాయం అయిపోతాయి. ఇంతకీ వాళ్ళు చచ్చిపోయా రనుకున్నావా ?"

"మరే మయ్యారు?" కళ్ళు విప్పార్చుకుని అన్నది సీత.

"ఇద్దరూ నవ్వుతూ తెల్ల బట్టల్తో—నెమ్మదిగా పైకి లేచి మబ్బుల్లో కలుసుకుని....ఎంతో సుఖంగా...."

"పోదూ! నిజంగా మబ్బుల్లో కలుసుకుంటారా !"

"ఎందు క్కలుసుకోరూ? అంత నిష్కల్మష ప్రేమికులు."

"ఏమో బాబూ! నాకేం నమ్మకంలేదు. చచ్చిపోయిన వాళ్ళు మళ్ళీ బతకరని సుందరం బావ చెప్తాడే !"

"ఏడిశాడు. వాడికేం తెలుసు? వాడు చచ్చాడంటే. చస్తే బతకడు."

"ఛీ అలా అనకు బావా ! పోనీ బతుకుతారనుకో. ఆ మబ్బుల్లో ఇల్లా? వాకిలా? ఎవరైనా సరే....చక్కగా ఇక్కడే పెండ్లి చేసుకుని.... పిల్లల్ని కనీ...."

సుబ్బారావు చాలా నిరుత్సాహపడి—

"ఈ సీత ప్రేమకే గానీ భగ్న ప్రేమకి పనికొచ్చేలా లేదు" అని నిట్టూరుస్తాడు.

* * *

సుబ్బారావు మొన్న శలవుల్లో చాలా తమాషాగ్గా ఇంటికొచ్చాడు. ఆర్నెల్లనించి క్షవరం మానేసి చీకేసిన తాట్టెంక మళ్లే చేసుకున్నాడు

జుట్టు. పెద్దపెద్ద పువ్వుల లూజుపైజామా, ఒంటికి తుమ్మజిగిరేసిఅంటించి నట్టున్న జాకెట్టు, బండిచక్రాలంత ప్రేము కళ్ళజోడు; దాన్ని చేత్తో పట్టుకున్నాడు జారిపోతుందని. కాళ్ళకి తళుకు గుండీలున్న చెప్పులు. నడుముకి దగదగ మెరిసే బెల్టు. ఇంకా చిన్న చిన్న ముస్తాబులు చాలా ఉన్నాయి.

వీధి అరుగుమీద కూచున్న వాళ్ళ నాన్న అప్పుడప్పుడూ అలాంటి వేషాలు చూసేఉన్నవా డవటంచేత ఎక్కువ కంగారు పడకుండా సుబ్బారావుని చూసి "మా సుబ్బారా వింకా రాలేదండీ! ఇవ్వాళో రేపో వస్తాడని చూస్తున్నాం. మంచినీళ్ళు పుచ్చుకుంటారా?" అన్నాడు. సుబ్బారావు జవాబు చెప్పకుండా-"నాయనమ్మా!" అని పిలుస్తూ ఇంట్లోకి జొరబడ్డాడు.

ఆవిడ కళ్ళు చిట్లిస్తూ-వెలుగు పడకుండా చెయ్యి అడ్డం పెట్టుకు చూస్తూ—"ఈ పరికిణీ ఎప్పుడు కుట్టించుకున్నావే సుబ్బులూ! నీ దుంప తెగా! ఎంత పొడుగెదిగావే! ఇంక పైటలు వేసుకోవాల్సిందే! ఆ జుట్టు దువ్వుకుచావవుగదా!" అని బోసినోటితో నవ్వింది.

సుబ్బారావుకి కోపంవచ్చి—"నీమొహంలే. కళ్ళజో డెక్కడ పారేశావు? నా కాక లేస్తోంది. ఏవన్నా పెట్టు," అని గడపమీద కూచున్నాడు.

అప్పటికి నాయనమ్మ తేరుకుని, ఆశ్చర్యంలోపడి-"నీ పిచ్చి దొంగ ల్దోలా! ఇవేం గుడ్డలా? ఇదేం వాలకంరా! ఇవేం...."అంటోంటే వాళ్ళ నాన్న వెనకనించి అందుకుని—"ఆ జుట్టేవిటీ? పంట్లాం ఏవిటీ? ఆ రవికేవిటీ? ఆ కళ్ళ జోడేవిటీ? ఆ చెప్పు లేవిటీ? ఆ పటకా ఏవిటీ?-అని పది పన్నెండు ప్రశ్నలు వేశాడు.

నాయనమ్మ మళ్ళీ వేసింది.

నాన్న మళ్ళీ వేశాడు అవే మార్చి. ఆ ఇరవై ప్రశ్నల్నీ ఎగరగొట్టి-"అబ్బ! నా కాక లేస్తోందే? యేవన్నా పెట్టవే" అన్నాడు సుబ్బారావు కోపంగా.

"వెంకట్రత్తం వాళ్ళ కోడలు 'సారి' తెచ్చింది. చలివిడీ; మిఠాయీ వున్నాయి. తింటావూ?"

"పద్రా! అర్జంటు, పరుగెత్తు" అంటూ సుబ్బారావు బాసింపట్టు వేసుకున్నాడు.

సుబ్బారావు తింటోన్నంత సేపూ నాయనమ్మ హాశ్చర్య పోతూనే వుంది. "పిచ్చి సన్నాసి! మొగపిల్లలెక్కడన్నా పరికిణీ కట్టుకుంటారుట్రా! ఇంకా నయం చీర కట్టుకున్నావుకావు."

సుబ్బారావు నోటికడ్డం పడ్డ మిఠాయి దిగమింగి——

"ఇది పరికిణీ కాదే నాయనమ్మా! బెల్ బాటమ్స్, బెల్ బాటమ్స్. అంటే తెలుసా? గంటమట్లు" అన్నాడు.

"నీ మొహంలే. పరికిణీని ఇంగిలీషులో అలా అంటారుకావున్ను ఎబ్బే! ఏం బాగున్నా యీ గుడ్డలూ? సీతమ్మ కట్టుకుంటుంది. మా సుబ్బడు మంచివాడమ్మా! చక్కగా మంగలి రావు(డు దగ్గిరికెళ్ళి క్షవరం చేయించుకురా. నీళ్ళు కాగబెడతాను—తలంటుకుని నీపంట్లాంవేసుకో, అంతేగాని... అయ్యెయ్యో! తుప్పల్లే ఇదేంజుట్టమ్మా! పేలు లేవుట్రా? దువ్వమంటావా?"

సుబ్బారావు మర చెంబుడు మంచినీళ్ళు తాగి లేచి—— "సీతదగ్గిరి కెళ్తానే." అన్నాడు.

"ఏవిటీ? ఈ గుడ్డల్తోనే! మీ మామయ్య తిడతాడ్రా."

"ఏడిశాడు నేనూరుకుంటానా?" అని అంగలేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

సీత సుబ్బారావుని చూసి నిజంగానే నవ్వింది. మిగతా చిన్నపిల్లలు ఆ బట్టలూ అవీ ముట్టుకుని చాలా సరదాపడ్డారు. అందరూ ఆనందించారు గానీ వాళ్ళ మా(వ.-"ఏమిటోయ్ ఈ వేషం? నీ బాబుచూశాడా?"అన్నాడు.

సుబ్బారావు మాట్లాడలేదు.

"ఇంతకీ ఈ సంవత్సరం పేసయ్యే దేవన్నా వుందా?" అన్నాడాయనే మళ్ళీ.

"ఉంటేవుంది. లేకపోతే లేదు: నీ కెందుకోయ్?" అందామనుకున్నాడుసుబ్బారావు-ఉంధో ళేధో కనుక్కో" అనన్నాఅంధామనుకున్నాడు.

"ఎందుకులే. ఏడ్చిపోతాడు." అని వూరుకున్నాడు.

"నువ్వేవిటో తవ్వి తలకెత్తుతావని నీ బాబు మురుస్తున్నాడు. నువ్వింకేం బాగుపడతావు?" అని ప్రశ్న వేసి జవాబు వినకుండానే వెళ్ళిపోయాడాయన—మహా తిరస్కారంగా చూశాడు. వెనుక నుంచి సుబ్బారావు.

"మా నాన్నకి కోపం వొచ్చినట్టుంది బావా!" అంది సీత నెమ్మదిగా భయపడుతూ.

"మీ నాన్న మొహంలే పల్లెటూరి గబ్బిలాయి."

"మీ నాన్నా పల్లెటూరివాడేగామ్మా?" అని మూతి ముడుచుకుందిసీత.

సుబ్బారావు నవ్వేసి—"సీతా! మొన్న 'ప్రేమాగ్ని' సినిమాలో...." అని కొత్త కథ మొదలు పెట్టాడు. ఆ కథలోకూడా ప్రేయసీ ప్రియులు అంతులేనన్ని కష్టాలుపడ్డారు. ఈ ప్రపంచం పుట్టినప్పట్నించీ మనుష లందరూ కలిసి ఇప్పటికి మొత్తం ఎన్ని కష్టాలు పడ్డారో అన్ని కష్టాలు వాళ్ళిద్దరే పడ్డారు.

ఆ అమ్మాయిని తండ్రి దరిద్రుడు మహా అన్యాయంగా శంకించాడు—"ఛీ! నా కడుపున చెడ బుట్టావు పాపిష్టిదానా!" అని తిట్టాడు.

"వాళ్ళమ్మ కడుపునేగా పుట్టిందీ?" అంది సీత ఆశ్చర్యంగా.

"అబ్బ! అదే అమ్మా నాన్నా వొక్కటేగా?—అసలు వినుముందు. ఏం? ఆ అమ్మాయి గోడుగోడున ఏడ్చి — 'ఇంకా నేను కాలు జారలేదు నాన్నా!' అని ఎంత చెప్పినా నమ్మడే!"

"కాలుజారడం ఏమిటి?" — అని తెల్లబోయింది సీత.

"కాలు జారడం అంటే .... మరి తప్పుకాదూ? అదే .... అబ్బ! నువ్వు రెండ్రోజులుకో సినిమా అన్నా చూడాలి సీతా! ఈ పుస్తకాల్లూ—ఒళ్ళో చదువుతూ ఇవన్నీ మనకి జ్ఞానం ఇస్తాయనుకుంటున్నావా? సర్లే! ఇంకోసారి చెప్తాలే. కథ వినుముందు. ఆ అబ్బాయి తాతకి కొంచెం దగ్గు వొస్తోందని టెలిగ్రాం వొస్తే అర్జంటుగా వెళ్ళిపోతాడు, ఆ దగ్గు ఎంతకీ

తగ్గదు. ఆ అబ్బాయి ప్రేయసి కలల్లో కొస్తోంది. ఏం చేస్తాడు? ఇటు తాత! అటు ప్రేయసి? కుమిలి పోతూ వుంటాడు. వెధవ తాతలూ గీతలూవుంటే అదే ఇబ్బంది. థాంక్‌గాడ్! మనకి తాతల్లేరు."

"నీకు నాయనమ్మ వుందిగా?"

"మా నాయనమ్మకి దగ్గురాదుగా!"

"ఏమో! ఇంకా వొస్తుందేమో తర్వాత?"

"అవును సీతా! నిజమే. సాయంత్రంనించే ఏదన్నా మందు వాడితే సరి. దగ్గితే మాత్రం వొప్పుకో నంటాను, నా సంగతి నీకు తెలీదు. పిచ్చికోపం నాకు. సర్లే! కథ విను—ఏం? ఇవతల ఈ అమ్మాయి. 'రావోయి ప్రియతమా! దయగనవా ప్రియతమా! ఆ(ఆ(ఆ(....' అని పాటలు పాడుతూ వుంటుంది."

"ఓ సారి వుత్తరం రాయరాదూ?"

"అదే వొచ్చింది సీతా ఇబ్బంది. పాపం ఆ అమ్మాయికి ఎడ్రస్ తెలీదు. ఆ అబ్బాయికూడా తాత దగ్గు కంగారులో ఏమీ చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయాడు. వూరుకూడా తెలీదు."

"పోనీ అతనే రాయవొచ్చుగా నేనిక్కడ వున్నాననీ."

"అయ్యయ్యో! ఎన్నో రాశాడు సీతా! ఆ పిల్ల నాన్న తీసుకుని ఆ వుత్తరాలన్నీ చింపేశాడు. వాడు ఆఫీసు కెప్పు డెళ్తాడో! ఎప్పుడూ పోస్టుమేన్ వొచ్చేవేళకి వీధిలోనే వుంటాడు, పాపం ఈ రహస్యం ఆ అమ్మాయి కేం తెలుసు? ప్రియుణ్ణి శంకించింది, లోపల్నించి అంతరాత్మకూడా —— పిచ్చిదానా! నీ ప్రియుడు మోసగాడు." అని చెప్పింది.

"ఆ అమ్మాయి పెళ్ళికి వొప్పేసుకుని ఏడుస్తూ పెళ్ళి పీటల మీద కూచుంది. సీతా ఆ దుఃఖం నువ్వు చూస్తే ఓర్చుకోలేవు. అప్పుడు ప్రియుడు వొచ్చేశాడు"—ఆ తర్వాత కథ స్పీడ్‌గా నడిచింది. తల్లిదండ్రులు ఇద్దర్నీ తిట్టి కొట్టి బాధించారు. సంఘం వెలేసింది. పారిపోతే అడవుల్లో ముళ్ళు గుచ్చుకున్నాయి. తేళ్ళు కుట్టాయి. ఫాములు కరిచాయి. సింహాలు తరుము

కొచ్చాయి — (అడవుల్లో ఇంకా ఏమేం జంతువులు వుంటాయో సినిమా వాళ్ళకి తెలీదు. తెలిసినా అవన్నీ షూటింగుకి బయల్దేరి రావు.)—పరుగెత్తి పరిగెత్తి ఇద్దరూ విడిపోయారు. రైలు కూతవేస్తూ అడ్డం వొచ్చింది. ప్రియురాలు నీళ్ళలోకి దూకింది. వందమైళ్ళు కొట్టుకు పోయింతర్వాత ఎవరో రక్షించారు—ప్రాణం నిలిచిందిగానీ మతిపోయింది. ప్రియుడికి ఏదో జబ్బు వొచ్చి రూపం పోయింది. అబ్బ. ఆ కష్టాలు సుబ్బారావు చెప్పలేకపోయాడు సీత వినలేకపోయింది.

కష్టాలు పడీపడీ (సినిమా వాళ్ళకితోచిన, పెట్ట దగ్గ కష్టాలన్నీ అయిపోయాక) చివరికి వొక్క నిమిషంలో సినిమా అయిపోతుందనగా వాళ్ళిద్దరూ కలుసుకున్నారు.

"హమ్మ! కలుసుకున్నారుగదా?" అని తేలికపడి సరిగ్గా కూచుంది సీత.

సుబ్బారావు నిట్టూర్చి—"వాళ్ళు చచ్చిపోయివుంటే ఎంత బాగుండి వుండేది!" అని నిరాశగా చూశాడు.

"చచ్చిపోతే బాగుంటుందా ఎక్కడన్నా!" అంది సీత. సుబ్బారావు ప్రేయసీ ప్రియులు బతికి మామ్మూలు భార్యా భర్తలు అయిపోయారన్న విచారంతో ఏమీ మాట్లాడలేదు.

* * *

సుబ్బారావు శివరానికి నాయనమ్మ వరసగా వారం రోజులు డబ్బు లిచ్చింది. ఇంక రెండో వారం నమ్మడం మానేసింది. సుబ్బారావు కూడా నమ్మించడం మానేశాడు.

వాళ్ళ నాన్నకి చూసి చూసి కోపం వచ్చి—"గడ్డిమేటల్లా ఆ తల బరువేవిట్రా? తిరగేసి నించోబెడితే బాగుండేట్టుంది. నాయనమ్మతో దువ్వించుకుని జడన్నా వేయించుకో" అని తిట్టి వెళ్ళాడు.

"వొరే పిచ్చి నాయనా! నువ్వు తిన్న తిండింతా ఆ జుట్టుకే ఎక్కు

తోందిరా. అది బలుస్తోందిరా! నువ్వు చిక్కుతున్నావురా! చూడు ఈ చొక్కా ఎంత వొదులై పోయిందో." అని విచారించింది నాయనమ్మ.

"నీ మొహంలే. తలగడ దిండు నిండా దూది వున్నట్టు నన్ను చొక్కా నిండా వుండమంటావా ఏమిటే?" అని ఈవరం మాట ఎగర గొట్టి—"నాయనమ్మా! ఉప్పుడు పిండి చెయ్యవే, తిని యెన్నాళ్ళయిందో." అని గారం గుడిశాడు.

సరిగ్గా అప్పుడే సీత పరుగెత్తుకొచ్చి—"బావా! మాట" అని గది లోకి లాక్కుపోయింది—"మా నాన్న సుందరం బావా వాళ్ళ సంబంధం గురించి వుత్తరం రాస్తానని అమ్మకి చెప్తున్నాడు. నే నిల్లా పరుగెత్తు కొచ్చాను"—అని బిక్కమొహం వేసింది.

సుబ్బారావు తెల్ల మొహం వేశాడు—"ఏం? ఎందుకు? మనం ప్రేమించుకున్నాం అని ఆ రాక్షసుడికి తెలీదూ?"

"ఏమో మరి. మా అమ్మ చెప్పిందికూడాను. "సీతకీ సుబ్బారావుకీ ఈడూజోడూ అండీ" అంటే నాన్న మండిపడి—"ఆ జులాయి వెధవకి పిల్లనిస్తే దాని బతుకు కడతేరినట్టే! వాడికంత బుద్ధి జ్ఞానం వొస్తే చిన్న దాన్ని చేద్దాంలే" అన్నాడు.

"ఎవర్ని? సావిత్రినా? ఆ పిడత మొహం దాన్నా?" అని సుబ్బారావు మండిపడ్డాడు.

"అందంగా వుంటే ఫరవాలేదన్న మాట. అంతేలే నీ కబుర్లన్నీ అబద్ధాలే"— అని మొహం ముడుచుకుంది సీత.

"ఛ! ఛ! అదికాదే సీతా! నా హృదయం చీల్చిచూడు. ఎవరు కన బడతారో!"

సీత బాగా మెత్తబడి—"మరి ఇప్పుడేం చేద్దాం? అది ఆలోచించు ముందు" అని కంగారు పెట్టింది.

"అవును. ఏం చేద్దాం? అసలు మీ నాన్న రాక్షసుడు అలా ఎందు కన్నాడు?"

"ఎందుకల్లా మా నాన్నని తిడతావు? ఈ గుడ్డలూ ఈ జుట్టూచూస్తే పెద్దవాళ్ళ కెలా వుంటుందేవిటి మరి? చక్కగా క్షవరం చేయించుకుని అందంగా పేంటు తొడుక్కుని వొకసారి మా ఇంటికి రా. నాన్న మళ్ళీ నిన్ను చూస్తాడు. నేను సుబ్బారావు బావనే చేసుకుంటానని మా అమ్మకి చెప్పేస్తాను...."

"నా జుట్టు ఫేషన్‌కీ" నా గాఢ ప్రేమకీ లంకె పెడతాడన్న మాట నీ బాబు. నా యిష్టం. నేను క్షవరం చేయించుకోను. నా కెవడు క్షవరం చేస్తాడో చూస్తాను."—అని గంతులేశాడు.

"అలా అయితే మనకి పెళ్ళవదు."

"అవకపోతే పోమ్మను. ఎవడిక్కావాలి?"

"అదేంటి బావా! మతి పోయిందా నీకు?....మన పెళ్ళి...."

"మరైతే ఏం చెయ్యమంటావు—క్షవరం తప్ప."

"నీ కోసం ఏం చెయ్యమన్నా చేస్తాను సీతా, అనేవాడి వెందుకూ పెద్ద బడాయిగా? ముందు క్షవరం చేయించుకో."

క్షవరానికి ప్రేమ చరిత్రలో ఇంత వుచ్ఛస్థానం వుందా అని తెగ ఆశ్చర్య పడుతున్నాడు సుబ్బారావు. సీతకి కోపం వొచ్చి—"సరే! నేను సుందరం బావనే చేసుకుంటాను"—అనేసి వొచ్చినంత విసురుగానూ పరిగెత్తింది.

"ఉప్పుడు పిండి తిని పోదువుగాని వుండవే" అని నాయనమ్మ పిలుస్తోనే వుంది. సీత వెళ్ళిపోయింది.

"అయిపోవొచ్చింది. నీకన్నా పెడతాను రారా సుబ్బా!" అంటోంటే-

"అబ్బ! వుండవే వెధవ వుప్పుడు పిండీ నువ్వూనూ. క్షవరం చేయించుకోవాలి"—అని వీధిలోకి పరిగెత్తాడు సుబ్బారావు.

"హోరి వీళ్ళ పరుగులు చల్లగుండా!" అని నాయనమ్మ తెల్లబోయి తేరుకునేంతలో సుబ్బారావు అంట కత్తిరేయించుకొచ్చి—"నీళ్ళు కాగుతున్నాయి, వుండరా" అంటోంటే—చన్నీళ్ళ తొట్టి దగ్గర నిలబడి

గబగబా పదిచెంబులు దిమ్మరించుకుని—గదిలో దూరి పేంటూ, పొడుగు చేతుల చొక్కా వేసుకుని హడావుడిగా వీధిలోకి పరిగెత్తాడు.

సీత అక్కడక్కడా కబుర్లు తెములుచ్చుకుని ఇంటికొచ్చి చావిట్లో సుబ్బారావుని చూసి ఎవరో అనుకుని పక్క వసారాలోంచి తప్పుకో బోతోంటే సుబ్బారావు వెనక గుమ్మంలోంచి ఎదురుపడి—"ఏడీ మీ నాన్న? రమ్మను, చూస్తాడు. దుర్మార్గుడు—నా అందమైన జుట్టంతా పొట్టన పెట్టుకున్నాడు. అందుకే వాడికి బట్టతల అవుతోంది. బుద్ధిరాదు. రమ్మను, తొరగా. మళ్ళా ఎదిగిపోతోంది జుట్టు." అని చిందులేశాడు.

సీత హాచ్చర్యపడి—"ఛీ! అంత గుండు చేయించుకున్నావేమిటి? చక్కగా క్రాఫింగు వుంటే అందంగా వుండేది. ఛీ! నాకేం నచ్చలేదు. ఛీ!" అని ఛీఛీ కొట్టింది.

సుబ్బారావుకి వొళ్ళు మండిపోయి—"చివరికి ఇదన్న మాట? నీ కోసం ఇంత గొప్ప త్యాగం చేస్తే....సర్లే! ప్రియురాళ్ళెప్పుడూ ఇలాంటి మోసాలు చేస్తారని నాకు బాగా తెలుసు, బాగా తెలుసు"—అనేసి బాణం మల్లే వీధిలోకి దూసుకుపోయాడు.

వెనకనించి చూస్తే సుబ్బారావు చాలా అందంగా కనిపించాడు సీతకి.

ఇంటికి దూసుకొచ్చిన సుబ్బారావు – నెయ్యీ బెల్లం వేసుకుని గిన్నెడు వుప్పుడుపిండి తిని నాయనమ్మని చాలా ఆనందపెట్టాడు.

* * *

సీత నాన్న, సుబ్బారావు నాన్నతో మాట్లాడాడు-సీత పెళ్ళిగురించే. నాయనమ్మతోకూడా మాట్లాడాడు. అందరూ కుమ్మక్కై (సుబ్బారావే అన్నాడలాగ సీతతో) సీత పెళ్ళి సుందరంతోటే కుదర్చాలనుకున్నారు.

సుందరం ఎవరోకాదు. సీతకీ సుబ్బారావుకీ మధ్య హఠాత్తుగా అడ్డొచ్చిన నిర్దయుడుకాడు. సుబ్బారావు సీతకి మేనత్తకొడుకైతే, సుందరం మేనమామ కొడుకు. సీత అందమైంది కావటంచేత—సీత నాన్నకి డబ్బు కూడా బాగానే వుండటంవల్ల సుందరం తల్లి – "సీత మా కోడలే."

అని పాడుతోనే వుంది ఎప్పట్నించో. సీత బాగా చిన్నప్పుడు సుందరంతో కూడా ఆడుకునేది. పెద్దవాళ్ళయ్యాక మాత్రం సుందరంతో చనువు లేదు. ఎప్పుడన్నా వొస్తే ముసిముసి నవ్వుల్తో దొంగ చూపుల్చూస్తుంది.

సీత పెళ్ళి సుందరంతో కుదిరిపోతోవుంటే మొదట్లో సీత కొంచెం గునిసి, సుబ్బారావుమీదే ఇష్టం ప్రకటించింది.

వాళ్ళమ్మ సీతని కూచోబెట్టి జడేస్తూ—"సుబ్బారావు మంచివాడే అనుకో. సుందరం ఇంకా మంచివాడు. అప్పుడే బియ్యే పేసయ్యి బెజవాళ్ళో వుద్యోగం చేస్తున్నాడు. సుబ్బారావుని చేసుకుంటే ఈ పల్లెటూళ్ళో పడివుండాల్సిందేగా? ఓ అచ్చటా? ముచ్చటా? బస్తీలో అయితే చక్కగా బావా, నువ్వూ ఓ సినిమాకేనా....ఓ షికారుకేనా .... ఆ ఇదే వేరు.—" అని రెండు జీవితాల్లో సినిమాలు చూసే అవకాశాలు వర్ణించి చెప్పి సుందరం సంబంధమే మంచిదని బుద్ధిగా వొప్పేసుకోమని బోధించింది.

సీత పెళ్ళి సుందరంతో అయిపోతే సావిత్రికోసం సుబ్బారావుని అట్టేపెట్టుకోవొచ్చునని ఆవిడ ఆలోచన.

సీత మనసు సుందరం వేపే మొగ్గుతోన్నా—సుబ్బారావుమీద చాలా జాలికలిగి, ఏం చెయ్యాలో తోచక దిగులుగా సుబ్బారావు దగ్గిరికొచ్చింది- "బావా! చివరికి నువ్వన్నట్టే అయింది. మనం దూరం అయిపోతున్నాం. నా కష్టెకే పెళ్ళి చేస్తున్నారు." అని మనస్ఫూర్తిగానే విచారించింది.

సుబ్బారావు చాలా ఆవేశపడతాడనుకుంది. వెర్రికోపంతో పెద్దవాళ్ళందర్నీ తిట్టి, వాళ్ళతో పోట్లాడి—ఏదో రాద్ధాంతం చేసి—తమ ప్రేమనే నిలబెడతాడనుకుంది.

సుబ్బారావు చాలా నిరుత్సాహంగా కళ్ళు తేలేసి చూస్తూ—"సీతా! మనం దురదృష్టవంతులం. ఈ పెద్దవాళ్ళెవరికీ ప్రేమ తెలీదు. వీళ్ళు వొక్క సినిమా అన్నా చూడరు. ఈ దుర్మార్గులంతా కుమ్మక్కై మూర్ఖపు ఆలోచనల్తో మన జీవితాలు ధ్వంసం చేస్తున్నారు. మన ప్రేమ నౌక ఈ జ్ఞానహీనుల పంతాల సుడిగుండాలలో చిక్కుకుని మున్నుగు

తోంది! — ("నా ప్రేమనౌక సాంప్రదాయాల కొండలకు తగిలి బద్ద లైంది.—అని వొక కవి అన్నాడని ఎక్కడో చదివాడు సుబ్బారావు. ఆ మాటలే తనుకూడా అనడానికి సందు దొరికిందని వొకరకంగా కొంచెం సంతోషంగానే వుంది)—సీతా! మనం నిస్సహాయులం. ఏమీ చెయ్య లేం—"అని నిట్టూర్చాడు నాలుగోసారి.

"పంతాలేమీలేవు. వాళ్ళంతా బాగానే వున్నారు. ఎందుకో ఇలా చేస్తున్నారు. పోనీ నువ్వొకసారి మా నాన్నని అడుగు బావా! నేనుకూడా అడుగుతాను."

"ఛీ! ఆ రాక్షసుణ్ణా?"

"పోనీ మీ నాన్నని అడుగు."

"హు! ఆ నిర్దయుణ్ణా?"

"మరి మన పెళ్ళెలా అవుతుంది బావా?"

"అవదు. ఈ లోకంలో మనం కలుసుకోలేము."

సీతకి విసుగొచ్చింది. సహించి దిగులుగా వింటూ కూర్చుంది.

"సీతా! మా స్నేహితుడి జీవితంకూడా ఇలాగే చేశారు పెద్దవాళ్లు. కట్నాలకి ఆశపడి, వాడి ప్రేమకి ఆనకట్ట వేశారు. ఇంకో స్నేహితుడు వర్ణాంతరం అమ్మాయిని ప్రేమిస్తే ససేమిరా వీల్లేదనీ...."

సీత అడ్డొచ్చి—"అసలు పెద్దవాళ్ళమాట వినడం ఎందుకూ? ఎది రించలేరూ?" అంది.

"హయ్యో! పిచ్చి సీతా! నీకింకా తెలీదు. ఇది క్షుద్రలోకం. మూర్ఖ సంఘం. ఈ కసాయి ఆచారాలు మారాలి. ప్రేమికుల్ని విడదీసే పెద్దలు తునాతునకలై నశించిపోవాలి. అంతవరకూ మనవంటి దౌర్భా గ్యులు బలిగాక తప్పదు. మన జీవితరథాలు కుంటుపడిపోక తప్పదు."

సీతకి విసుగెక్కువైంది—"సరే బావా! మా అమ్మ తిడుతుం దేమో! కరివేపాకు తెమ్మని చెప్పింది." అని సీత విచారంగా నెమ్మదిగా వెళ్ళిపోయింది.

* * *

చూస్తో చూస్తో వుండగానే సీత పెళ్ళి అయిపోయింది. సుందరం సీతని గద్ద వొచ్చి మిఠాయిపొట్లం తన్నుకుపోయినట్టు తన్నుకుపోయాడు.

సీత పెళ్ళినాడు సన్నాయీ, బ్యాండుమేళం వినపడుతోంటే సుబ్బారావుకి చాలా దుఃఖం వొచ్చింది. ప్రేయసీ ప్రియులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న కథలు చాలా జ్ఞాపకం వొచ్చాయి. సీతని చాటుగా పిలిచి—"మనమిద్దరం ఆత్మహత్య చేసుకుందాం. అందరి తిక్కా కుదురుతుంది"—అని చెప్తే?- సీత వొప్పుకోదేమో! దానికసలే భయం ఎక్కువ. పోనీ తనొక్కడూ ఆత్మహత్య చేసుకుంటే? సీత ఏడుస్తుందా? యాడవకేం? పాపం ఈ పెళ్ళి సందట్లో ఏడిపించటం బాగుంటుందా? అయినా తను లేకపోతే ఆ దుర్మార్గ భర్త సీతనేం కష్టాలు పెడతాడో! తను బతికే వుండాలి. సీతకోసం బతికే వుండాలి.

పెళ్ళి అయిపోయాక సీత మనసులోంచి డోలాందోళన పోయింది. రెండు మూడు రోజులు సుందరంతో గడిపాక సీత మనసులోంచి సుబ్బారావు పూర్తిగా ఫేడౌట్ (మాయం) అయిపోయాడు.

సీత అత్తారింటికి బయలేరేముందు చిన్నచిన్న గులాబీ పువ్వుల సిల్కు చీర కట్టుకుని – తలనిండా మల్లె పువ్వులు పెట్టుకుని– తమలపాకులు వేసుకుని–సెంటు రాసిన రుమాలు చేతిలో పట్టుకుని నవ్వుతూ సుబ్బారావు కోసం వొచ్చింది.

గదిలో సుబ్బారావు దిగులుగా—మాసిన గడ్డం అదీ చూసి– "అలా వున్నావేంటి బావా? జ్వరం వొచ్చిందా? అమ్మమ్మ చెప్పలేదే!" అంటూ గడ్డం కింద చెయ్యిపెట్టి చూసింది.

సుబ్బారావు కొంచెం దగ్గుతూ—"తప్పు సీతా! నన్ను ముట్టుకోకు నేను పరపురుషుణ్ణి నీకు" అన్నాడు.

"ఛ! ఏం మాటలు బావా! లేచి కూర్చో. నన్నిక మర్చిపోతావు కదూ!"

సుబ్బారావు కుమిలుతూ—"అలా మాట్లాడేకన్నా నా గుండెల్లో

కత్తి గుచ్చరాదూ సీతా? నన్ను చిత్రహింస చెయ్యరాదూ?" అంటూ లేచి కూచున్నాడు.

సీత నవ్వి—"ఇంకా ఎందుకు బావా ఇదంతా? నా పెళ్ళెలాగూ అయిపోయింది. నువ్వు కాలేజీకి వెళ్ళిపో. అక్కడ స్నేహితుల్తో నీకు బాగా తోస్తుంది." అంది పక్కన కూచుని.

సీత ధోరణికి సుబ్బారావుకి చాలా కోపం వొచ్చింది. ఇలాంటి కష్టాల్లో ఈ ఘట్టంలో- ఇలాగేనా ప్రేయసీ ప్రియులు ప్రవర్తించాల్సింది? ప్రియురాలు కంటికీ మింటికీ ఏకధారగా ఏడుస్తూ శెల వడుగుతుంది. ప్రియుడు తాను కుమిలిపోతూ గుండె నిబ్బరంతో ఆమెని ఓదారుస్తాడు, ఆశీర్వదిస్తాడు. సాగనంపుతాడు, ఆమె వెళ్ళిపోతుంటే తాను మొదలు నరికిన చెట్టల్లే కూలిపోతాడు—అంతే గానీ ....

"మాట్లాడవేం బావా? మళ్ళా గడ్డం పెంచుతున్నావా? ఇంకా శలవు లెన్నాళ్ళున్నాయి? ఈ ఏడు బాగా చదివి పేసవ్వు. నాకెప్పుడన్నా వుత్తరాలు రాస్తావా? మా వూరు రారాదూ? సుందరం బావ కూడా నీ గురించి అడిగా డొకసారి" అని సీత గబగబా మాట్లాడింది.

సుబ్బారావు అంతా విని నిట్టూర్చి. "నే నిక చదవలేను సీతా!—నా జీవిత దీపం ఆరిపోయాక—నా ప్రేమ నౌక మునిగిపోయాక ఇంకా ఈ చదువులూ, ఈ వుద్యోగాలూ.... నే నీ ఉద్యోగాలు చెయ్యలేను. ఎందుకు సీతా! ఎందుకు? ఎవరికోసం?"—అని పేలవంగా చూశాడు.

సీత తెల్లబోయి— "చదువు మానేస్తావా? నిజంగానే! భలేవాడివే! ఇక్కడ కూచుని ఏం చేస్తావు? ఇంకా నా గురించి దిగులేనా! మనం మొదటే అనుకున్నాంగా విడిపోతాం అనీ? అయినా మనం ఎప్పుడూ చుట్టాలమేగా! ఎప్పుడూ బావా మరదళ్ళమేగా? ఏం దూరం అయ్యాం? సుందరం బావమాత్రం పరాయివాడా?— నన్నీ సంవత్సరం స్కూలు ఫైనల్ పూర్తి చేశాక, బెజవాళ్ళో కాలేజీలో చేరమంటున్నాడు. — నేను సుఖంగా వుంటే చాలనే వాడివిగా? నువ్వుకూడా చక్కటి పిల్లని పెళ్ళి చేసుకుని ..."

"సీతా!" అని అరిచాడు సుబ్బారావు. గుమ్మంలోంచి అప్పుడే తొంగి చూడబోయిన వర్లక్ష్మి హడలిపోయి నాయనమ్మ వెనకాలనక్కింది. ఆ పిల్ల సుందరం తరఫున పెళ్ళి కొచ్చింది. సీతకు బాగా స్నేహితురాలయ్యింది. సీత వెనకాల బయల్దేరి వొచ్చి నాయనమ్మ పరామర్శలో చిక్కుపడిపోయి అప్పుడే అలా మండువాలోంచి గదిలోకి తొంగిచూడబోయింది.

—"సీతా! ఇప్పుడంటే అన్నావు ఇంకెప్పుడూ అనకు. నేను పెళ్ళి చేసుకుంటానా? నా ప్రేమంతా ఆవిరై గాలిలో కలిసిపోయింది అనుకుంటున్నావా? నా జీవితం అంతా బ్రహ్మచారిగా వుండిపోతాను. నా జీవితం సంఘ సేవలో వెచ్చిస్తాను. నా జీవితం సన్యాసిగా గడిపేస్తాను."

వర్లక్ష్మికి ఆ మాట లేవిటో వొక్కముక్క కూడా అర్థంకాలేదు— "ఆయన అనే దేవిటండీ అమ్మమ్మగారూ?" అని అడిగింది నాయనమ్మని.

"ఏదో సినిమా కధో— పుస్తకం కధో చెప్తున్నాడు— దానికి" —అంది నాయనమ్మ.

ఇద్దరూ ముందు గదులు చూడ్డానికి వెళ్ళారు. సీత చాలా విచారించి "నువ్వింత పట్టుదలగా వుండిపోతావని నే ననుకోలేదు బావా! నా మూలాన్నే నీ జీవితం ధ్వంసం చేసుకున్నావు. ఆ పాపం నాదే," అని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంది.

సుబ్బారావు చాలా సంతృప్తి పడి "దుఃఖపడకు సీతా! ఈ జన్మలు ఇలా వెళ్ళిపోనీ! నువ్వు నీ భర్తతో....బిడ్డలతో సుఖంగా వుండు. అంతకన్నా నే నేమీ కోరను" అన్నాడు కళ్ళు మూసుకుని — అప్పుడు దగ్గు కూడా వొచ్చింది సుబ్బారావుకి. లేచి నిలబడి గుమ్మం వరకూ వొచ్చాడు. సీత కళ్ళు తుడుచుకుని, "వెళ్తాను బావా! నన్ను మర్చిపోకు." అని వెళ్ళిపోయింది.

దారిలో వర్లక్ష్మి సీతని—"ఎలావుంది సినిమా?" అని అడిగింది.

"ఏం సినిమా?"

"అదే! ఆయన మీ కేదో చెప్తున్నారే!"

"అదా! అదీ!....వరాలూ! మా బావ భలే మంచివాడోయ్—పాపం పిచ్చివాడు గానీ...."

వరలక్ష్మి అయోమయంలో పడిపోయింది.

* * *

కాలేజీ శెలవులు అయిపోయినా సుబ్బారావు వెళ్ళలేదు. కొత్త తెలుగు సినిమాలు కూడా సుబ్బారావు నిగ్రహాన్ని సడలించలేక పోయాయి. సుబ్బారావు లేకపోవటం వల్ల పెద్ద పెద్ద యాక్టర్లు వున్న సినిమాలుకూడా చాలా నష్టపడి రెండోవారంతో వెనక్కి పోయాయి! పత్రికలవాళ్ళు రివ్యూ చేస్తూ— 'కథ అసహజంగా వుంది. పాటలు బాగలేవు. అంతా పాత చెక్కిన్కే అని ఏవో పిచ్చి కారణాలు రాశారు. అసలు కారణం సుబ్బారావు స్నేహితుల ముఠా 107 మంది హఠాత్తు దాడిమల్లేవచ్చి చెప్పారు— "వొరేసుబ్రావ్! నువ్వు రేపో మాపో వొచ్చి మాకష్టాలు గట్టెక్కిస్తావని నిరీక్షిస్తున్నాంరా! ఏమైందిరా నీకు? టైఫాయిడా? మనం వెళ్ళాక మొన్న వారంలో —'నిప్పుల ప్రేమ.' 'ప్రేయసి గంగి.' అట్టర్ ఫెయిల్యూర్ రా! మొన్నే — 'ప్రేమజ్వరం' రిలీజైంది. డబ్బాలు వెనక్కి పంపించెయ్యాలి అంటున్నారు. మనం చూడకపోతే ఎల్లారా? మీ నాన్న నడిగి వెయ్యి రూపాయిలు తీసుకుని బయల్దేరి వొచ్చేయ్ మాతో. లేకపోతే మన సినిమా ప్రొడ్యూసర్లు బొత్తిగా నష్టపోయి మనకోసం కళాఖండా లేవీ తియ్యకుండా మానేస్తారు. తర్వాత నీ ఇష్టం." అని బెదిరించారు.

సుబ్బారావు చాలా సంఘర్షణ పడ్డాడు పది నిమిషాలు. చివరికి స్నేహితుల మీదా—ప్రొడ్యూసర్ల మీదా చాలా కోపంగా—"నా ప్రేమ నాకే బద్దలయ్యాక ఈ సినిమా వాళ్ళని రక్షించే దేవిఁటి? ఇన్నాళ్ళూ జ్ఞానం సంపాదించి నే నేం బావుకున్నాను?"—అని విరక్తిపడి చాలా నిర్దయగా వుండిపోయాడు— ప్రాణమిత్రులు కాఫీలు తాగి వెళ్ళిపోయారు.

ఇప్పుడు సుబ్బారావుకి నాలు గంగుళాల పొడుగు గడ్డమూ, మీసాలూ వున్నాయి.

వొకరోజు పక్కింటివాళ్ళ సూరీడు (ఏడేళ్ళ పిల్ల) చీకటి గదిలో సుబ్బారావుని చూసి కెవ్వున అరిచి— "బూచోడే అమ్మమ్మా!....అక్కడే

....మంచంమీదే." అని ఏడుస్తూ కేకలెట్టింది. నాయనమ్మని చుట్టేసుకుని నాయనమ్మ గబగబ సూరీడు వీపు సవరించి-వీభూతి పెట్టి - "ఛ! పిచ్చి ముండా! బూచో డెక్కడే? మన సుబ్బన్న కాదూ?" అని ఓదార్చి ఆ పిల్లని పాలేర్ని సాయం ఇచ్చి పక్కింటికి పంపించింది.-పూర్వం చాలా సార్లు చెప్పినట్టే- "ఓరే! ఆ గడ్డం ఏమిట్రా? నీ తిండంతా ఆదే పీలుస్తోందిరా! నా మాట విన్రా!" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

సుబ్బారావు అస లే లోకంలో వున్నాడో!

నాయనమ్మ మాటలు మాత్రం వినలేదు.

ఎప్పుడూ గదిలోపడుకుని ఆలోచిస్తూ వుంటాడు! పుస్తకం గుండెల మీద పెట్టుకుని కళ్ళు మూస్తాడు. తెరుస్తాడు శూన్యంలోకిచూస్తూన్నట్టు పై కప్పుకి వేలాడుతోన్న సాలెగూళ్ళు చూస్తాడు. హఠాత్తుగా లేచికూచుని గబగబా పద్యాలో ఏవో రాస్తాడు. ఎవరికన్నా వినిపించాలని చాలా ఆతృతపుట్టి "నాయనమ్మా పొయ్యి ఆర్పేసి వొక్కసారిరావే అని గావుకేక పెడతాడు.

"ఎసట్లో బియ్యం వేశాక పొయ్యి ఆర్పనా? నువ్వే లేచిరారాదూ!" అని నాయనమ్మ ఎదురుకేక పెడుతుంది. వొక్కోసారి సుబ్బారావు లేచి వెళ్ళి వొంటింటి గడపమీద కూచుని పద్యం చదువుతాడు. తన గుండెల్లో గాలాలు వేశారంటాడు. గునపాలు గుచ్చా రంటాడు. తన ప్రేమ నౌకని నట్టేట ముంచారంటాడు. తన కంఠంనొక్కి వూపిరికి అడ్డుపడి ప్రాణాలు తీసేశా రంటాడు.

ఆ చిత్రహింసలన్నీ విని - "ఏమిట్రా ఈ గొడవంతా?" అంటుంది నాయనమ్మ.

"సీతనీ నన్నూ విడదీశారుగా? మీ కళ్ళు చల్లబడ్డాయిగా?-వొచ్చే జన్మలో నువ్వెవర్నన్నా ప్రేమిస్తే నీకు మాత్రం వాడితో పెళ్ళవుతుం దనుకుంటున్నావా?"

"ఛీ!, పిచ్చిసన్నాసి! ఏం మాటర్రా? సీతనే చేసుకుంటానని వొక్కసారన్నా గట్టిగా అడిగావా? దాని తలదన్నే పిల్లని తెచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను నీకు. సరేనా? అదే ఊడబొడిచిందా ఏమిటి?"

సుబ్బారావు నిరుత్సాహంగా ఏకాంతంలోకి వెళ్ళిపోతాడు. వొక రోజు భగవద్గీత చదవటానికి ప్రయత్నించాడు. నోరు తిరగలేదు. నాయనమ్మ దానికోసం వెతుక్కుంటూ వొచ్చి? "నీ కెందుకురా ఈ పుస్తకం?" అని పట్టుకు పోయింది.

సుబ్బారావు ఇదివరకు నాయనమ్మ కేం కావలసినా కొట్టుకెళ్ళి తెచ్చిపెట్టేవాడు. ఇప్పుడు దేనికీ కదలటంలేదు.

వొకరోజు నాయనమ్మ సుబ్బారావు గదిలోకొచ్చి – "న్నాయన్నా యన! బుచ్చత్త తలనొప్పితో బాధ పడుతోంది. వొక్కసారి లేచి కొట్టుకెళ్ళి ఏదన్నా మాత్ర తెచ్చిపెట్టు," అని బతిమాలింది.

"వాళ్ళ పాలేర్ని పంపరాదూ?" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"వొక్కడూ పొలంనించి రాలేదు. ఆ వెర్రిభాగులవాళ్ళని పంపిస్తే వొకదాని కొకటి పట్టుకొస్తారు. ప్రాణాలమీది కొస్తుంది. నిన్ను పంపిస్తానని చెప్పివొచ్చాను. నా బాబుగాదూ! లే మరీ."

"ఎందుకు చెప్పొచ్చావూ! బోడిపెత్తనం, నే వెళ్ళను."

"అదేవిట్రా? అవతల తలనొప్పితో బాధపడుతోంటే."

"వెధవ తలనొప్పి. అదే పోతుంది."

"ఎలా పోతుందిరా మందూ మాకూ లేకుండా?"

"అసలు మందులూ గిందులూ అలవాటుచేస్తే అన్నీ తినమరిగి కూచుంటుంది. వెధవ తలనొప్పి కూడా బాధేనా? సిల్లీ!"–['ఈ జీవితం అంతా సంఘసేవకి వెచ్చిస్తాను' అని సీతతో చెప్పిన సంగతి సుబ్బారావుకి ఏ కోశానా జ్ఞాపకంలేదు.]

నాయనమ్మకి చాలా కోపం వొచ్చేసింది–'వొరే! నెల్లాళ్ళనించీ నీ వాలకం చూస్తున్నాను. చదువులేదు. సంధ్యలేదు. తిండీలేదు. తిప్పల్లేదు. స్నానం చెయ్యవు. గడ్డం గీక్కోవు. ఓ మంచి లేదు. చెడ్డలేదు. ఇక్కడ చీపురుపుల్లే అక్కడ పెట్టవు. ఎంత ప్రాణాలమీదికి ముంచుకొచ్చినా వులకవు. పలకవు. ఏవిట్రాఇదీ? సాటిమనిషిని కష్టంలో, సుఖంలో ఆదుకోక

పోతే ఎందుకురా నీ చదువూ? నీ తిక్క పాడుగానూ!" అని తిట్టిపోసింది.

సుబ్బారావు యోగి వేమనలాగ కూచుని తిట్లన్నీ తిని—"సర్లే! డబ్బు లివ్వు. పాషాణం మాత్రలు తెచ్చి ఇవ్వకతే అప్పుడు చూడు" అని గుప్పెట్లో డబ్బులు లాక్కుని విసురుగా వెళ్ళాడు. సుబ్బారావుగోళ్ళు దిగి నాయనమ్మ చెయ్యి గీసుకుపోయి – నాయనమ్మ 'ఉఫ్ ఉఫ్' అని వూదుకుంటూ కూర్చుంది!

* * *

వర్లక్ష్మి సుబ్బారావునే పెళ్ళి చేసుకుంటానని వాళ్ళమ్మకి చెప్పేసింది—(ప్రేమించానని చెప్పలేదు. వాళ్ళమ్మ జడుసుకుంటుందని)

వర్లక్ష్మికి సుబ్బారావులో నచ్చినవి మూడు విషయాలు – అతని పొడుగూ-అతని తెలుపూ, అతని కోపం మాటలూ- (తను విన్నప్పుడు.)

వర్లక్ష్మి కూడా పొడుగు.

—"ఇది ఎల్లా ఎదుగుతోంది. దీనికి మొగుడెక్కడ దొరుకుతాడ్రా?" అంటూంటారు చుట్టాలు—"వడ్రంగం వాళ్ళకి చెప్పి చెక్క మొగుణ్ణి చెయించుకోవే—" అని నవ్వుతారు.

"మా పెరట్లో వొక తాటిచెట్టుంది. అది మొగదే కూడాను. దాని కిచ్చి చేసెయ్యండి," అంటాడు వర్లక్ష్మి మేనమామ. ఆ మేనమామ కొడుకు తనకన్నా పొట్టివాడు. వర్లలక్ష్మి చేసుకోను పొమ్మంది_వర్లక్ష్మి ఎంచుకున్న సమ్మంధం గురించి వాళ్ళ నాన్న శ్రద్ధపట్టి వాకబులు చేశాడు.

"మీ నాన్న సంబంధాలు కుదురుస్తున్నాడు. పెళ్ళి చేసుకుంటావుట్రా?" అంది నాయనమ్మ సుబ్బారావుతో—

సుబ్బారావు ఎగిరి కంట్లో పడ్డాడు—"పెళ్ళా? నాకా? కావాలంటే నువ్వు చేసుకో." అన్నాడు.

"అవ్వ!"–అని నాయనమ్మ నోరు నొక్కుకుని మళ్ళీ తెరవలేదు.

వారం రోజుల్లో సీత దగ్గిర్నుంచి వుత్తరం వచ్చింది సుబ్బారావుకి వొక ఫోటోతో–"వరాలు ఎవరో కాదు. నా స్నేహితురాలు చాలా మంచి

పిల్ల. నీలాగే కాలేజీలో చదువుతోంది. మీరిద్దరూ కలిసి చదువుకో వొచ్చును. వరాల్ని నువ్వు చూస్తే కాదనలేవు. నాకోసమన్నా ఈ పెళ్ళి చేసుకో. నా మాటమీద నడుస్తాను అనేవాడివిగా?"— అని రాసింది.

ఆ వుత్తరం పూర్తిచెయ్యటానికి గంట పట్టింది. ఆ ఫోటో చూడ్డానికి 59 నిమిషాలూ, ఆ వుత్తరం చదవటానికి వొక్క నిమిషం.

ప్రేమ చరిత్రల్లో ఇట్లాంటి ఘట్టా లుండటం కూడా సుబ్బారావుకి గుర్తొచ్చింది. అవును ప్రియురాలి ఆజ్ఞలకి తను బద్ధుడు. ఆమె కిష్టమైన అమ్మాయినేచేసుకుని ఆమెని ఆనందపెట్టాలి. అయినా ప్రియురాళ్ళుకూడా మంచి సంబంధాలే కుదురుస్తారు. అసలు ప్రియురాళ్ళ కన్నా ఆ పిల్లలే అందంగా వుంటారు. ఛీ! ఇలా ఆలోచిస్తున్నానేమిటి? పరస్త్రీ అందంతో నాకేంపని? సీతే నా ఆరాధ్యదేవత. ఈ జీవితం బ్రహ్మచర్యంతో వెళ్ళిపోవాల్సిందే. స్త్రీని ముట్టేదిలేదు—వరలక్ష్మి అందంగానే వుంది.

"ఏవిట్రా మీ నాన్న అడగమంటున్నాడు. సీత నీకు ఫోటోగ్రాపు పంపిందటగా? ఆ పిల్లని చేసుకుంటావా?"—

"నన్నడగటం ఎందుకు? చెయ్యండి. బలి పశువునేగా నేను."

"అదేవిటి? నీ కిష్టంలేకపోతే నిన్నేం కట్టి పడేసి చేస్తారా? చేస్తే ఊరుకుంటావా?"

"ఊరుకుంటే చేస్తారుగా?"

"వూరుకునే వాజమ్మలకి చేస్తే యేం?"

"అయితే చేసెయ్యండి. మీ ఇష్టం."

ముసలమ్మకేం బోధ పళ్ళేదు.

సుబ్బారావు నాన్నకూడా అడిగాడు తర్వాత—

"నీ ఇష్టం నాన్నా!" అన్నాడు వినయంగా తలవొంచుకుని.

"నా ఇష్టం ఏమిటోయ్? సరిగ్గా చెప్పు అని ఎగిరి ఆ నాన్న ఆ సంబంధమే ఖాయం చేశాడు.

నాయనమ్మ అస్తమానూ వరలక్ష్మి కబుర్లే చెప్తోంది—"సుబ్బా!

నువ్వు పిల్లని చూళ్ళేదు గానీ—మా చెడ్డ అందంలే. చారెడేసి కళ్ళు బారె
దేసి జెళ్ళు, ముక్కూ, మొహం బొమ్మకి చెక్కినట్టు. నే నప్పుడే అను
కున్నాను, మా సుబ్బడికి ఈ పిల్లే ఈడవుతుందనీ....

"బోడి పెత్తనం! ఎందు కనుకున్నావూ?" నాయనమ్మ ఆ సంతో
షంలో ఏమీ పట్టించుకోక — "పెళ్ళాం కూడా వొస్తోంటే ఇంకా ఈ
కుర్ర వేషాలేనా సన్నాసీ?" అని ముద్దుగా తిట్టింది.

* * *

శోభనం పెళ్ళి కొడుకు సుబ్బారావు తెల్ల పైజామా చొక్కా వేసు
కున్నాడు. తలంటుకున్న తల. నిలువు బొట్టు. సీత హాస్యానికి బుగ్గన
చుక్క పెట్టి—"బలే ముద్దొస్తున్నావు బావా!" అంది.

సుబ్బారావు వులిక్కిపడి "మన ప్రేమ నౌక మునిగిపోయాక ఏం
మాటలు సీతా!" అన్నట్టు చూశాడు. నిరాశగా కళ్ళు తిప్పాడు.

"జీవితం అంతా బ్రహ్మచారిగా వుంటానన్నావుగా? ఏ మాత్రం
వుంటావో చూస్తాను." అంటూ సీత చెవిలోకి వొంగి గుసగుస లాడింది.

సుబ్బారావు గదిచుట్టూ కళ్ళు తిప్పి—"నా దేహానికే ఈ పెళ్ళిచేశారు
సీతా! నీకు తెలీదా? నా ఆత్మ నీ పాదాలమీదే పడి వుంది కదా?" అని
నిట్టూర్చాడు.

సీత నవ్వి "గుండెల్లో కత్తి" సినిమాలోవేనా ఈ మాటలు?" అని
చెంపమీద కొట్టి—"బుద్ధిగా వుండు!" అనేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఇల్లంతా మాటు మణిగింది. చుట్టాలంతా పెళ్ళి కూతురు వూర్నించే
పోయారు. వరలక్ష్మితో ఇద్దరో ముగ్గురో వచ్చారు. వాళ్ళు వాకిళ్ళలో
మంచాలమీద పడుకుని నాయనమ్మతో పూర్వకాలం కబుర్లలో పడి
మునిగిపోయారు. సుబ్బారావుకిదూరంగా వరలక్ష్మి వనలక్ష్మి మల్లే అప్సరస
మల్లే—నిలబడి వుంది అరగంటనుంచీ, అప్పుడప్పుడూ చేతులు కదిలి
స్తోంది. గాజులు విసుక్కుంటున్నాయి. వొక్కోసారి కళ్ళు అటూ ఇటూ
తిప్పుతోంది. ఎటు తిప్పితే అటు కాంతి పడుతోంది. ఆ కాంతి రెండు
మూడుసార్లు సుబ్బారావు మీదపడి కంగారు పెట్టింది. (సుబ్బారావు గుండెల్ల

ముందు మైక్ పెడితే ఆ దడదడ—వూరంతా వినబడి ఏమయ్యేదో మరి) సుబ్బారావు రెండుసార్లు మంచినీళ్ళ బల్ల దగ్గిరికి నడవాలని ప్రయత్నించాడు. నాలుగోసారి రెండడుగులు నడుచి — గ్లాసెత్తబోయి వూరుకున్నాడు. ఐదోసారి గ్లాసెత్తి నీళ్ళు తాగలేక పెట్టేశాడు.

తల వోరగా తిప్పి చూస్తే వర్లక్ష్మి కిటికీ దగ్గర నిలబడి చెట్లలోకి చీకట్లోకి చూస్తోంది—ఎందుకలా నిలబడి వుంది? తను వొచ్చి లాలిస్తాడని కలలు కంటోందా? హు! కల్ల.

గదంతా అగరొత్తుల సువాసనల్తో నిండింది. వర్లక్ష్మి పూలజళ్లోంచి మల్లెపూలు, దవనం గుబాళిస్తున్నాయి. బట్టల మీదనించి ఏవేవో పరిమళాలు (సుబ్బారావు బట్టల మీదనించి కూడా. సీత నవ్వుతూ అతని బట్టల నిండా దుప్పట్లనిండా సెంట్లు గుమ్మరించింది.) ఇప్పుడు సుబ్బారావు కూడా వర్లక్ష్మి దగ్గిరే వున్నాడు. ఎవరు తీసుకొచ్చారో అని తెల్లబోయాడు. కిటికీలోంచి చల్లగాలి వొచ్చి దాగుడు మూతల్లో దొంగ వొచ్చి ముట్టుకున్నట్లు వొళ్ళంతా ముట్టుకుంది.

"కిటికీ ఎందుకుతీశావు? ఎవరన్నా చూస్తారు" అన్నాడు నెమ్మదిగా.

కొంచెం తల తిప్పింది. నోరు విప్పలేదు.

"వేసెయ్యనా?" అని లాలనగా చూశాడు.

మాట్లాడలేదు.

మాట్లాడదేం! అందంగా వుంది సీతకన్నా.

హు! ఆ దేవత కన్ననా?

"పడుకోరాదూ? నిద్దర్రావటం లేదూ?"

నేలచూపులు చూస్తోంది. కింది పెదిమ పంటికింద నొక్కుతోంది. కొంచెం చేతులు కదిలిస్తే గాజులు గలగల మన్నాయి.

"ఏమిటీ న్యూసెన్స్! అలారం లాగ తీసెయ్య రాదూ?"

అరె! ఎంత పలకరించినా మాట్లాడదేం? ఇంకేం చెయ్యాలి? ప్రేమగా కౌగిట్లోకి తీసుకుని లాలించాలికావున్ను. హు! ఈ జన్మలో స్త్రీని తాకేది లేదు.

"ఏమి టలా ఆలోచిస్తున్నావు?"

కొంచెం మెత్తగా నవ్వింది.

"వల్లక్ష్మీ! మాట్లాడవూ?"

కళ్ళెత్తి సిగ్గుపడి దించుకుంది.

సుబ్బారావు వులిక్కిపడ్డాడు. ఆ చూపుల్లో విషాదచ్ఛాయలు కన పడ్డాయేవిఁటి! అంత దుఃఖమే! వల్లక్ష్మికి ఈ పెళ్ళి ఇష్టం లేదూ? బలవం తంగా చేశారా?

"వల్లక్ష్మీ? నువ్వెవర్ని ప్రేమించావు!"—జాలిగా అడిగాడు. తెల్ల బోయింది వల్లక్ష్మి.

"నిజం చెప్పు! నాకు చెప్పటానికేం? నేను అందర్లాంటి భర్తనికాను నిన్ను నీ ప్రియుడి దగ్గిరికి పంపించేస్తాను. చెప్పు వల్లక్ష్మీ!"

("మా బావ కొంచెం తిక్కగా మాట్లాడతాడు. నువ్వు జడుసు కోకు ఎంత మంచివాడో తర్వాత నీకే తెలుస్తుందిగా." అన్న సీత మాటలు అప్పుడు సరిగ్గా అర్థం కాలేదు వల్లక్ష్మికి)

"చెప్పు వరాలూ! నీ ప్రేమకి ఎవరడ్డు పడ్డారు? పెద్దవాళ్ళే కదూ? అంతే వరాలూ! ఈ రాక్షసులు...."

"కాదు పెద్దవాళ్ళందరూ వొప్పుకున్నారు."

"వొప్పుకున్నారూ? ఆశ్చర్యంగా వుందే! వారిలో ఎవరు నీ ప్రేమ లతని...."

"ఆయనే ...."

"ఆయనెవరు?"

"నేను ప్రేమించినాయనే....వొప్పుకోలేదు."

"అదేవిఁటి? మరైతే ఎందుకు ప్రేమించేశావు?"

"నాకేం తెలుసు? ఆయన్ని చూసీ చూడగానే ప్రేమించేశాను."

"ఓహో! తొలి చూపుల్లో ప్రేమ అన్నమాట? వూఁ తర్వాత?"

(ప్రేమలో రకాలు—అన్నీ సుబ్బారావుకి తెలిసినవే)

"ఆయన వొప్పుకోరని నాకేం తెలుస్తుంది? మీరే చెప్పండి."

"అవును. నీ కెలా తెలుస్తుంది?" అని చాలా విచారించాడు. (సుబ్బారావు నిర్మలమైన ఆత్మలోకి ఇంకా అసూయ ద్వేషాలు ప్రవేశించ లేదు. ఎవరు ఎక్కడ ప్రేమ కష్టాలు పడ్డా అతను సహించ లేడు.)

"అయితే ఆ మూర్ఖుడెందుకు వొప్పుకోలేదు? వొక అందమైన ఆడపిల్ల ప్రేమించి వొస్తే...."

"నేను అందమైన దాన్ని కాదు లెండి."

"నీ మొహం! నీకేం తెలుసు?"

"ఆయనకి నా అందం నచ్చలేదేమో?"

"వాడి మొహం! వాడికేం తెలుసు?"

"మరి ఎవరికి తెలుస్తుంది?"

"నే చెప్తున్నాగా? నీ కళ్ళు కలవల్లా గుంటాయి. నీ జుట్టు కెరటాల్లాగ .... నీ పెదాలు—సరే! సరే! నేను వర్ణించకూడ దనుకో. ఇంతకీ ఆ దుర్మార్గు డెందుకు వొప్పుకో లేదు? పిరికి సన్నాసా? నాన్న కూచి కొడుకా?"

"అవ్వేమీ కాదు. ఆయన ఇంకో అందమైన అమ్మాయిని ప్రేమించారు."

"అందం ఏమిటి? వాడి మొహం! ప్రేమ హృదయం చూడాలి గానీ" "ప్రేమలో కసి" సినిమాలో ఇల్లాగే అయింది. ఆ పిచ్చి సన్నాసి అందానికి మోసపోయి....గుణవతి అయిన ప్రియురాల్ని తిరస్కరించాడు.

"చివరికి.... సర్లే! పోనీ వాళ్ళిద్దరన్నా పెళ్ళి చేసుకున్నారా?"

"లేదు. ఆ అమ్మాయి అవతల ఇంకో అబ్బాయిని ప్రేమించింది."

"అరె! చాలా హాచ్చర్యంగా వుందే! ఇలాంటి కథ నే నెక్కడా విన్నట్టులేదే! ఊ! .... తర్వాత? పోనీ ఆ అవతల వాళ్ళిద్దరన్నా పెళ్ళి చేసుకున్నారా?"

"ఏమో! వాళ్ళ గొడవ ఎవడి క్కావాలి? నాకు తెలీదు."

"ఛచ్ఛచ్ఛా! ఎంత సస్పెన్సులో తోసేశావు వర్లక్ష్మి!" అని గిల గిల్లాడాడు సుబ్బారావు.

"నేనేం చేశానూ?"—అని బిక్క మొహం వేసింది వర్లక్ష్మి.

సుబ్బారావు చాలా జాలిపడి "మరి.... అయితే.... ఇంతకీ అతను... అదే.... నువ్వు.... అదే ప్రేమించి నబ్బాయిని.... మర్చిపోలేవూ?"

"ఎల్లా మర్చిపోతానండీ? నా హృదయం అంతా ఆయన కిచ్చి ....

"అవును. పాపం నువ్వు మాత్రం ఏం చేస్తావు?" అని మళ్ళీ చాలా విచారించాడు. ప్రేమకి—ముసిలివాళ్ళో—సంఘమో—దేవుడో—అడ్డు పడతా రనుకున్నాడేగానీ ఇన్నాళ్ళూ—ప్రియుడే అడ్డు పడతాడన్నమాట. ఎంత దారుణం! అవును. కొంచెం జ్ఞాపకం వొస్తోంది. "నీ కత్తా? నా కత్తా?" నవల్లో.... ఇలాగే....

"పడుకో వర్లక్ష్మీ! నువ్వు మంచంమీద పడుకో; నేను కింద పడు కుంటాను."

"భలే వారే! మీరు కింద పడుకుంటారా? నేనే పడుకుంటా న్లెండి."- అని వరలక్ష్మి మంచంమీద మడత పెట్టివున్న తెల్లదుప్పటి తీసి కిటికీ దగ్గిర పరుచుకుంది.

సుబ్బారావు వూరుకున్నాడు.

అవును. భార్యలే కింద పడుకుంటారు. వొకవేపు భర్తకి సేవచేస్తూ రెండోవేపు దేవుడికి దీక్షగా పూజలుచేసి, వొక్కోసారి వొక్కో రకం పాట పాడతారు. (ఎప్పుడూ వంట చెయ్యరు. ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళతో మాట్లాడరు. ఏ నాటకానికీ, సినిమాకీ వెళ్ళరు. కాసేపు నిద్దరన్నాపోరు. ఆ మొగుడికే గొడ్డులాగు సేవచేస్తూ వుంటారు. ఎందుకూ దండగ? ఆ జబ్బు వొక్క గంటకూడా తగ్గించలేరు.) అప్పే! ఆ పాటలు దేవుడికి బాగుంటా యేమోగానీ భర్తకి నచ్చవు — ప్రియురాలే వొచ్చి పాట పాడితే.... అప్పుడు—ఇంతకీ వర్లక్ష్మికూడా భగ్న ప్రేమికురాలే. ఆ మాట కొస్తే తనే సేవ చెయ్యాలి ఆ దురదృష్టవంతురాలికి—అయితే తనే కిందపడు కోవాలి. అదే న్యాయం.

అప్పటికే వర్లక్ష్మి కింద పడుకుని కళ్ళు మూసుకుంది. సుబ్బారావు

మెత్తటి పరుపులో దూరి పడుకుని పట్టెమీద మొహంపెట్టి వరలక్ష్మిని చూస్తూ వుండిపోయాడు.

వరలక్ష్మి పూలజడ దిండు మీదనించి జారి నేలమీద పారాడుతోంది.

"జడకింద పడింది, తీసుకో," అన్నాడు.

వరలక్ష్మి కదల్లేదు. తీసుకోలేదు. కుచ్చెళ్ళల్లోంచి పాదాలు కొంచెం కొంచెం తెల్లగా కనబడుతున్నాయి. సన్నని నడుమూ, చేతులూ—భుజాలూ-చెంపలూ—కళ్ళు అన్నీ ఆశగా చూస్తూనే వున్నాడు సుబ్బారావు. చేతిలోంచి జారి నేలమీద పడ్డ పువ్వులా వుంది వరలక్ష్మి. చూసిచూసి నిట్టూర్చాడు—ఇద్దరం ఇలా కృంగి కృశించాల్సిందేనా? ఇంతేనా జీవిత భాగ్యం?

ఎప్పటికో కొంచెం మత్తు ఆలోచనల్తో నిద్రపట్టింది. కలలో వెచ్చగా మధురంగా ఏదో స్పర్శతో కొంచెం మెలుకువొచ్చేసరికి—వరలక్ష్మి అతని పక్కలో కరుచుకుని పడుకుని వుంది.

గదిలో మసక వెలుగు—కిటికీలోంచి వెన్నెల. చల్లగాలి. చుట్టూ పరిమళాలు. నడుంమీద వరలక్ష్మి చేతులు—సుబ్బారావు మూర్ఛబోయాడు.

వరలక్ష్మి చెప్పలేని సేవలుచేసి (అబద్ధాలెందుగ్గానీ—చెప్పలేనివి కాదు. చెప్పరానివి) అతన్ని మూర్ఛనించి లేపింది.

సుబ్బారావు వరలక్ష్మి పమిట్లో మొహం దాచుకుని—

"వరాలూ! నిజం చెప్పవూ! నే నంటే నీకేమీ ఇష్టం లేదూ? బొత్తిగా అనురాగం లేదూ?" అని జాలిగా అడిగాడు.

వరలక్ష్మి కరిగి నీరైపోయి—సుబ్బారావుని ఇంకా గాఢంగా అల్లుకుని—"ఇందాక మాటలన్నీ తమాషాకి చెప్పాను. అసలు నేను ప్రేమించింది మిమ్మల్నే. సీత పెళ్ళిలో మిమ్మల్ని చూసినప్పుడే అనుకున్నాను. మీరు నన్ను పెళ్ళిచేసుకోకపోతే చచ్చిపోవాలని." అంది.

"నిజంగానే! అంత ప్రేమే నే నంటే"—అని సుబ్బారావు వరలక్ష్మిని గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

(తర్వాత సంగతులు బొత్తిగా అనవసరం.)

* * *

"తెల్లారిందర్రా! లేవండర్రా! పిచ్చి సన్నాసులు."

అని నాయనమ్మ తలుపులు కొడుతోంటే వరలక్ష్మి వులిక్కిపడి మంచంమీంచి దూకబోయింది. సుబ్బారావు వెనక్కిలాగి—బలవంతంగా పడుకోబెట్టి దుప్పటికప్పి—తను పక్కన పడుకుంటూ—నాయనమ్మకి జవాబు కంఠంతో "తెల్లారితే ఏం చెయ్యమన్నావు? మేం లేవకపోతే సూర్యుడు రానన్నాడా ఏమిటి? ఫో! ఫో!—అర్జంటుగా ఫ్లాస్కుతో కాఫీ తెచ్చి గుమ్మం ముందుపెట్టి ఎవరింటికన్నా ఫో!" అని కసిరాడు.

"మొహాలు కడుక్కోరుట్రా?"

"నీమొహం! నువ్వు కడుక్కో పదిసార్లు."

"అవ్వ! ఇదేం చోద్యమమ్మా!"

"అస్తమానూ అలా నొక్కుకునే బుగ్గల అందం అంతా పాడు చేసుకున్నావు. బుద్ధిలేదు."

వరలక్ష్మి సుబ్బారావు నోరుమూసి — "చాల్లే, మతిపోయిందా? పెద్దావిణ్ణి పట్టుకుని ఏవిటా మాటలు? అమ్మమ్మ ఎంత మంచిది!"—అని మొగుణ్ణి కసిరింది.

సుబ్బారావు మండిపడ్డాడు—"నువ్విలా అలుసిచ్చావంటే ఈ పెద్ద వాళ్ళు-ఈ దుర్మార్గులు—మనల్ని విడదియ్యాలని చూస్తారు. మన ప్రేమని భగ్నం చెయ్యాలని చూస్తారు. ఏమనుకున్నావో!"

"వొరే సుబ్బా! సీత వొస్తోందిరోయ్!" అని నాయనమ్మ వుత్సాహంగా కేకపెట్టింది.

"సీతెవరు! ఔమ్మను వేళాపాళా లేదా ఏంటి! సీతకీ గీతకీ!"

వరలక్ష్మి నవ్వి—"మీ ప్రియురాలు, అప్పుడేనా మర్చిపోవడం?" అంది.

"నోర్ముయ్యి. నువ్వే నా ప్రియురాలివి. నువ్వే నా దేవతవి.... నువ్వు నా...."

అంతలో సీత తలుపులమీద కొట్టి—"బావా! లేవ్వోయ్! బారెడు పొద్దెక్కిందీ"– అని పిలిచింది.

"చూశావా వరాలూ! వీళ్ళంతా యమకింకరుల్లాగ ఎల్లా మూగుతున్నారో! అంతే లోకం. ప్రేమికుల్ని బతక నివ్వరు. సరిగ్గా ఇలాగే— "ప్రేమపిట్టలు సినిమాలో...."

వరలక్ష్మికి కోపంవొచ్చి — "ఈ సారి మళ్ళీ ఆ వెధవ సినిమా కబుర్లు మాట్లాడితే వూరుకోను. — చెంప పగుల్తుంది." అని బెదిరించి మంచం దిగింది.

సుబ్బారావు కిక్కురు మనలేదు. తల వాలేసి, కళ్ళు తేలేసి పడుకున్నాడు.

(జనవరి 73 సంక్రాంతి 'స్వాతి' నించి)

౦౦౦